

Powtórzenie do egzaminu gimnazjalnego/WOS

Zadanie 1

Wymień nazwy 5 podmiotów, które posiadają w Rzeczypospolitej Polskiej inicjatywę ustawodawczą.

1.
2.
3.
4.
5.

Senat, Rada Ministrów, Prezydent RP, 100 tys. obywateli, posłowie

Zadanie 2

Senat przyjął bez zmian ustawę uchwaloną przez Sejm. Napisz, jaki będzie kolejny krok w procedurze legislacyjnej.

Marszałek Sejmu przedstawia uchwaloną ustawę do podpisu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej [podpis Prezydenta RP]

Zadanie 3

Napisz nazwy sal, które są przedstawione na poniższych ilustracjach.

- A) B) <http://www.google.pl/search?pq=sala+sejmu&hl=pl>

A. Sala obrad Sejmu RP [sala sejmowa]

B. Sala obrad Senatu RP [sala senacka]

Zadanie 4

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

Obradom Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej przewodniczy:

- A) Prezydium Sejmu
- B) Konwent Seniorów

C) Marszałek Sejmu

D) Prezes Rady Ministrów

Zadanie 5

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

W Polsce występuje system partyjny określany jako:

A) dwupartyjny

B) wielopartyjny

C) wielopartyjny z partią dominującą

D) dwuipółpartyjny

Zadanie 6

Rozstrzygnij, które zdania dotyczące Rady Ministrów w Polsce są prawdziwe, a które fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz odpowiednio *P* - *prawda* lub *F* - *fałsz*.

	Zdanie	Prawda / Fałsz
A.	Premier jest wybierany przez ogół obywateli w wyborach powszechnych.	
B.	Rada Ministrów ponosi odpowiedzialność za swoją działalność przed Sejmem.	
C.	Członków Rady Ministrów powołuje Prezes Rady Ministrów.	
D.	Wotum zaufania Radzie Ministrów udziela Sejm.	

A – F

B – P

C – F

D – P

Zadanie 7

Uzupełnij tekst. W odpowiednie miejsca wpisz: **A** – długość kadencji, **B** – narodowość, **C** – wiek, **D** – liczbę obywateli, **E** – ilość głosów, **F** – liczbę kandydatów.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej jest wybierany na A).....lat i może być ponownie wybrany tylko raz. Na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej może być wybrany obywatel B)....., który najpóźniej w dniu wyborów kończy C)..... lat i korzysta z pełni praw wyborczych do Sejmu. Kandydata zgłasza co najmniej D)..... obywateli mających prawo wybierania do Sejmu. Na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wybrany zostaje kandydat, który otrzymał więcej niż E).....ważnie oddanych głosów. Jeżeli żaden z kandydatów nie uzyska wymaganej większości, czternastego dnia po pierwszym głosowaniu przeprowadza się ponowne głosowanie. W ponownym głosowaniu wyboru dokonuje się spośród F) kandydatów, którzy w pierwszym głosowaniu otrzymali kolejno największą liczbę głosów.

A – 5 lat

B – polski

C – 35 lat

D – 100 tysięcy

E – połowę

F – dwóch

Zadanie 8

Wpisz obok cyfr w tabeli informacje dotyczące Sejmu i Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

Kategorie	Sejm RP	Senat RP
Skład ilościowy	1.	100 senatorów
Zasady wyborów	powszechne, równe, bezpośrednie, proporcjonalne, odbywają się w głosowaniu tajnym	2.
Długość kadencji	4 lata	3.
Bierne prawo wyborcze - cenzus wieku	4.	30 lat

1. 460 posłów

2. powszechne, bezpośrednio, odbywają się w głosowaniu tajnym

3. 4 lata

4. 21 lat

Zadanie 9

Wybierz z niżej podanych kompetencje Rady Ministrów. Wpisz oznaczające je cyfry w wykropkowane miejsce.

1. zapewnienie wykonania ustaw, 2. uchwalanie projektu budżetu państwa, 3. zarządzanie wyborów do sejmu i senatu, 4. zwoływanie Rady Gabinetowej, 5. powoływanie sędziów, 6. kierowanie administracją rządową, 7. ochrona interesów skarbu państwa, 8. zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa oraz porządku publicznego, 9. stosowanie prawa łaski, 10. zarządzanie referendum ogólnokrajowego.

.....
1,2,6,7,8

Zadanie 10

Rozstrzygnij, które zdania dotyczące organów władzy sądowniczej w Rzeczypospolitej Polskiej są prawdziwe, a które fałszywe. W tabeli obok każdego zdania wpisz odpowiednio P – *prawda* lub F – *fałsz*.

	Zdanie	Prawda/Falsz
A.	Sądy i trybunały wydają wyroki w imieniu Prezydenta RP.	
B.	Postępowanie sądowe jest co najmniej dwuinstancyjne.	
C.	Sędziowie w sprawowaniu swego urzędu są niezawisli.	
D.	Orzeczenia Trybunału Konstytucyjnego są ostateczne.	
E.	Władzę sądowniczą w Rzeczypospolitej Polskiej sprawuje tylko Sąd Najwyższy.	

- A – F**
- B – P**
- C – P**
- D – P**
- E – F**

Zadanie 11

Wpisz przy cyfrach w tabeli nazwy wszystkich organów władzy uchwalodawczej i wykonawczej odpowiadające właściwym szczeblom samorządu terytorialnego.

Rodzaj władzy	Gmina	Powiat	Województwo
Wykonawcza	1.	3.	5.
Uchwalodawcza	2.	4.	6.

- 1. Prezydent, burmistrz, wójt**
- 2. Rada Gminy**
- 3. Zarząd Powiatu, starosta**
- 4. Rada Powiatu**
- 5. Zarząd Województwa, Marszałek województwa**
- 6. sejmik wojewódzki**

Zadanie 12

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli nazwy opisanych instytucji europejskich.

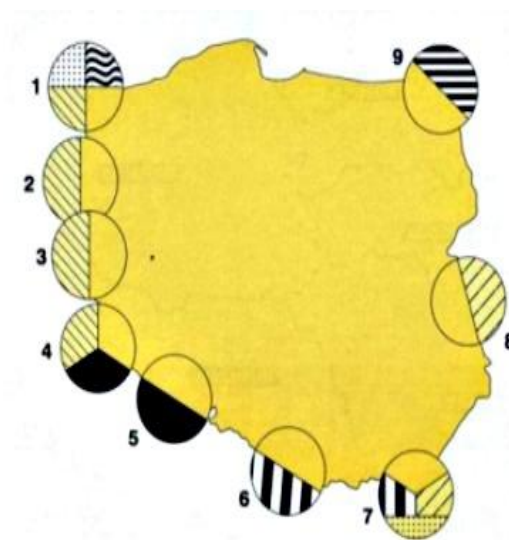
	Opis	Nazwa
A.	Jest głównym organem politycznym Unii. Nadaje Unii impuls niezbędny do jej rozwoju i określa kierunki jej polityki. Ma nadrzędną funkcję wobec instytucji wspólnotowych. Nie można zaskarżyć jej postanowień. Spotkaniom przewodniczy główny przedstawiciel państwa członkowskiego sprawującego w danym półroczu prezydencję.	
B.	Jest drugim głównym organem decyzyjnym Wspólnot Europejskich. Jej siedziba znajduje się w Brukseli. Przewodniczą jej kolejno poszczególne państwa członkowskie, zmieniając się w tej funkcji co pół roku w systemie rotacyjnym. Obraduje w rozmaitych składach branżowych, ponieważ w zależności od omawianego zagadnienia w spotkaniach uczestniczą ministrowie odpowiedzialni za poszczególne resorty.	
C.	Jest kluczowym organem rządzącym i wykonawczym Wspólnot Europejskich. Jej siedzibą jest Bruksela. Obecnie w jej skład wchodzi 27 komisarzy po jednym z każdego kraju. Jedną z jej najważniejszych kompetencji jest prawo do inicjatywy ustawodawczej. Pełni także funkcję	

	kontrolną. Czasem określa się ją mianem „strażnika traktatów”, ponieważ nadzoruje stosowanie prawa wspólnotowego przez państwa członkowskie.	
D.	Ma obecnie trzy siedziby i obraduje w Luksemburgu, Strasburgu i Brukseli. Jest jednoizbowy i liczy 736 deputowanych, którzy zasiadają według przynależności partyjnej, a nie grup narodowych. Ma kompetencje kontrolne, legislacyjne, uczestniczy też w procedurze uchwalania i kontroli budżetu Unii.	

- A. Rada Europejska**
- B. Rada Unii Europejskiej**
- C. Komisja Europejska**
- D. Parlament Europejski**

Zadanie 13

A. Podaj nazwy euroregionów zaznaczonych na mapie cyfrą 9 i 8

Cyfrą 9 oznaczono euroregion

Cyfrą 8 oznaczono euroregion

B. Wymień 4 najważniejsze cele funkcjonowania euroregionów w Polsce.

1.
2.
3.
4.

- A.**
- Cyfra 9 – Niemen**
- Cyfra 8 – Bug**

B. - współpraca w zapobieganiu i zwalczaniu klęsk żywiołowych

- współpraca w zakresie planowania przestrzennego

- wymiana kulturalna i opieka nad wspólnym dziedzictwem kulturowym

- rozwój turystyki w obszarze przygranicznym

Zadanie 14

Grupą pierwotną jest

- A. Związek zawodowy
- B. Grupa kolegów ze szkoły
- C. Naród
- D. Partia polityczna

Władza wykonawcza Polsce należy do

- A. Ministrów i premiera
- B. Sejmu i Prezydenta RP
- C. Rządu i Prezydenta RP
- D. Premiera i Prezydenta RP

Trójpodział władzy polega na

- A. Podziale władzy między sejm i rząd
- B. Podziale władzy między sądy i prokuraturę
- C. Na podziale oraz równoważeniu i kontrolowaniu się wzajemnym organów władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej
- D. Na podziale oraz wzajemnym nadzorowaniu organów władzy ustawodawczej, wykonawczej i sądowniczej

Poseł na Sejm RP jest reprezentantem

- A. Całego narodu
- B. Wyborców w swoim okręgu
- C. Partii politycznej, do której należy
- D. Okręgu wyborczego, z którego startował

Rzeczpospolita Polska w świetle Konstytucji z 1997r. jest

- A. Monarchią
- B. Państwem autorytarnym
- C. Państwem unitarnym
- D. Federacją

Największą gminą miejską w Polsce jest obecnie

- A. Kraków
- B. Warszawa
- C. Wrocław
- D. Katowice

Jednostką pomocniczą w gminie wiejskiej jest

- A. Sołectwo
- B. Dzielnica
- C. Osiedle
- D. Parafia

Organem samorządu terytorialnego wybieranym pośrednio jest

- A. Prezydent miasta
- C. Marszałek województwa

- B. Burmistrz
- D. Wójt

1C
2C
3C
4A
5C
6B
7A
8C

Zadanie 15

Wpisz do tabeli kompetencje poszczególnych szczebli samorządu terytorialnego, korzystając z poniżej podanych przykładów.

Szczebel samorządu	Gmina	Powiat	Województwo
Kompetencje	1.	4.	7.
	2.	5.	8.
	3.	6.	9.

Prowadzenie przedszkoli, przygotowanie strategii rozwoju regionu, utrzymanie dróg wojewódzkich, wydawanie prawa jazdy, rejestracja pojazdów, budownictwo komunalne, utrzymanie bibliotek miejskich, wydawanie pozwoleń na zatrudnianie cudzoziemców

Gmina-prowadzenie przedszkoli, budownictwo komunalne, utrzymanie bibliotek miejskich

Powiat- wydawanie prawa jazdy, rejestracja pojazdów, wydawanie zgody na zatrudnianie cudzoziemców

Województwo- przygotowanie strategii rozwoju regionu, utrzymanie dróg wojewódzkich

Zadanie 16

Wpisz w wykropkowane miejsce zasadę wyborczą, która została naruszona w podanych opisach.

A. W państwie A w wyborach obywatele z wyższym wykształceniem dysponują dwoma głosami, osoby z wykształceniem średnim i podstawowym jednym głosem, ponieważ uważa się, że ci ostatni nie dysponują wystarczającą wiedzą, aby podejmować decyzje polityczne.

Naruszona zasada

B. W państwie B w wyborach biorą udział tylko uprawnieni mężczyźni, ponieważ uważa się, że kobiety nie interesują się polityką i nie potrafią podejmować samodzielnych decyzji politycznych.

Naruszona zasada

C. W Państwie C obywatele muszą podpisywać się na karcie do głosowania, władze chcą w ten sposób zmniejszyć liczbę głosów nieważnych.

Naruszona zasada

D. W państwie D każdy obywatel może wyznaczyć swojego reprezentanta, który zagłasuje jego imieniem w sytuacjach choroby, wyjazdu lub innych zdarzeniach losowych.

Naruszona zasada

A-równości

B- powszechności

C-tajności

D- bezpośredniości

Zadanie 17

Na podstawie Kompendium wiedzy Unii Europejskiej, przyporządkuj koncepcję powstania UE do odpowiedniej charakterystyki.

A. Wspólnota opierałaby się na współpracy niezależnych państw, zachowujących duży zakres autonomii i suwerenności narodowej, tzw. „Europa ojczyzn”

B. Poszczególne państwa powinny zrzec się swojej suwerenności i przenieść ją na wspólne, ponadnarodowe organa tzw. „Stany Zjednoczone Europy”

C. Najważniejsze dla procesu integracji są regulacje o charakterze konstytucyjnym. Są one kształtowane przez organy ponadnarodowe, które ustalają też podział kompetencji między szczeblem krajowym i ponadnarodowym

1. Koncepcja funkcjonalna
2. Koncepcja federacyjna
3. Koncepcja konfederacyjna
4. Koncepcja konstytucyjna

A. B. C.

A-3

B-2

C-4

Zadanie 18

Normy prawne to

- A) Zasady, które wynikają z założeń teologicznych i teorii moralności danej religii
- B) Zasady, które określają, jakie postępowanie zasługuje na uznanie, a jakie na naganę z punktu widzenia etyki
- C) Zasady, które wskazują, jak powinno się postępować i jakich zachowań należy się wystrzegać w sferze obyczajów przyjętych w danym społeczeństwie
- D) Zasady, które są stanowione lub uznane przez organy władzy i gwarantowane powagą państwa

Zadanie 19

Uznaną społecznością z językiem regionalnym w Polsce są

- A) Ślązacy
- B) Mazurzy
- C) Romowie
- D) Kaszubi

Zadanie 20

Duża grupa wyróżniona z całości społeczeństwa przy zastosowaniu takich kryteriów jak, zamożność, prestiż i dostęp do władzy to

- A) Naród
- B) Zbiorowość
- C) Klasa społeczna
- D) Subkultura

Zadanie 21

Do reżimów nie demokratycznych zaliczamy

- A) Republiki i monarchie
- B) Federacje i konfederacje
- C) Państwa autorytarne i totalitarne

D) Państwa złożone i proste

Zadanie 22

Forma demokracji pośredniej to

- A) Referendum
- B) Plebiscyt
- C) Wybory do parlamentu
- D) Inicjatywa ludowa

Zadanie 23

Samorządem zawodowym jest

- A) Izba lekarska
- B) Związek zawodowy
- C) Partia polityczna
- D) Fundacja

Zadanie 24

Obecny podział administracyjny Polski obowiązuje od 1 stycznia

- A) 1999
- B) 1990
- C) 1989
- D) 1991

Zadanie 25

Na podstawie Konstytucji RP, rozdział Rzeczypospolita, uzupełnij następujący tekst dotyczący polskich symboli narodowych.

Godłem Rzeczypospolitej jest wizerunek orła białego w 1. w czerwonym polu. Barwami Rzeczypospolitej Polskiej są kolor 2. i czerwony. Hymnem Rzeczypospolitej Polskiej jest 3. 4. Godło, barwy i hymn podlegają 5. prawnej

1. w koronie 2. biały 3. Mazurek 4. Dąbrowskiego 5. ochronie

1	D
2	D

3	C
4	C
5	C
6	A
7	A

Zadanie 26

Bankiem centralnym w Polsce jest

- A. Narodowy Bank Powszechny
- B. Polski Bank Powszechny
- C. Narodowy Bank Polski**
- D. Polska Kasa Narodowa

Zadanie 27

Bank centralny w Polsce nie zajmuje się

- A. Refinansowaniem innych banków
- B. Emitowaniem środka płatniczego
- C. Utrzymaniem wartości polskiego pieniądza
- D. Obsługą klientów indywidualnych**

Zadanie 28

Wymieniona cecha nie dotyczy gospodarki wolnorynkowej

- A. Właściciele przedsiębiorstw dążą do osiągnięcia jak największych zysków
- B. Decyzje ekonomiczne podejmuje władza centralna**
- C. Większość zasobów jest własnością osób prywatnych
- D. Decyzje dotyczące kupna sprzedaży podejmują sami za interesowani

Zadanie 29

Podaj nazwy 5 państw, stałych członków Rady Bezpieczeństwa ONZ.

1.
2.
3.
4.
5.

Chińska Republika Ludowa [Chiny], Francja, Federacja Rosyjska [Rosja], USA [Stany Zjednoczone], Wielka Brytania

Zadanie 30

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli pełne, polskojęzyczne nazwy wyspecjalizowanych organizacji działających pod auspicjami ONZ.

	Skrót	Pełna nazwa
A.	UNICEF	
B.	FAO	
C.	WTO	
D.	WHO	

UNICEF - Fundusz Narodów Zjednoczonych na rzecz Dzieci

FAO - Organizacja Narodów Zjednoczonych ds. Wyżywienia i Rolnictwa

WTO - Światowa Organizacja Handlu

WHO - Światowa Organizacja Zdrowia

Zadanie 31

A. Jakie zjawisko występujące we współczesnym świecie przedstawiono na ilustracji? Zaznacz jego nazwę znakiem „x”.

1. Balkanizacja
2. Afrykanizacja
3. Laicyzacja
- 4. Globalizacja**

B. Wymień trzy obszary występowania tego zjawiska.

1.

2.
3.

B. kultura, gospodarka, polityka

C. Wpisz do tabeli trzy pozytywne i trzy negatywne skutki tego zjawiska.

Skutki	
Pozytywne	Negatywne
1.	1.
2.	2.
3.	3.

C. skutki pozytywne: upowszechnienie się demokracji, szeroki dostęp do nowych technologii, powszechny dostęp do kultury, łatwość przemieszczania się, rozwój turystyki, pomoc humanitarna dla krajów biednych przeznaczona na ten cel przez wielkie korporacje itp.

Skutki negatywne: umacnianie się wielkich koncernów, zanik kultur narodowych, dominacja kultury masowej, pogłębianie się różnic między bogatą północą a biednym południem, umacnianie się krajów bogatych, zanik konkurencyjności, trudności w rozwoju krajów biednych

Zadanie 32

Wpisz w odpowiednie miejsca w tabeli nazwy zjawisk występujących we współczesnym świecie i opisanych w definicji.

	Definicja zjawiska	Nazwa zjawiska
A	Charakterystyczne i dominujące w końcu XX i na początku XXI wieku tendencje w różnych dziedzinach życia, polegające na upowszechnianiu się różnych zjawisk, co prowadzi do ujednoczenia świata.	
B	Różnie umotywowane ideologicznie, planowane i zorganizowane działania pojedynczych osób lub grup, skutkujące naruszeniem istniejącego porządku prawnego, podjęte w celu wymuszenia na władzach państwowych i społecznych określonych zachowań, za pomocą użycia broni, przemocy fizycznej, nacisków psychicznych, w warunkach rozgłosu w celu wytworzenia w społeczeństwie lęku.	
C	Wychodźstwo, ruch wędrowniczy ludności poza granice określonego terytorium, także ogół ludności, która opuściła dane terytorium i osiedliła się poza jego granicami.	
D	Przestępstwo polegające na przyjęciu przez osobę pełniącą funkcję publiczną korzyści majątkowej lub osobistej w zamian za dokonanie czynności urzędowej lub bezprawnej.	

A. globalizacja

B. terroryzm

C. emigracja

D. korupcja

Zadanie 33

Wpisz pod każdym z opisów odpowiednią funkcję pieniądza.

A. Rodzina Kowalskich wzięła kredyt w wysokości 250 tys. złotych.

Funkcja pieniądza

B. Konsument zapłacił za książkę 120 złotych.

Funkcja pieniądza

C. Na wystawie sklepowej znajdował się telewizor za 2100 złotych.

Funkcje pieniądza

D. Pan Nowak odłożył 3200 złotych w ciągu dwóch miesięcy.

Funkcja pieniądza

A. mierzenie płatności odroczonej dokonywanej w późniejszym terminie

B. środek płatniczy

C. wyraża wartość dobra lub usługi

D. środek przechowywania zasobów

Zadanie 34

Wymień trzy główne podmioty działające w gospodarce rynkowej oraz podkreśl te, które płacą podatki.

1.

2.

3.

1. państwo

2. gospodarstwa domowe

3. przedsiębiorstwa

Zadanie 35

Określ, które zdanie jest prawdziwe, a które fałszywe, wpisując do tabeli odpowiednio słowo prawda lub fałsz.

	Zdanie	Prawda/fałsz
A.	Podstawową funkcją gospodarstwa domowego jest zaspokajanie potrzeb jego członków.	
B.	Osoby mieszkające samotnie nie stanowią odrębnego gospodarstwa domowego.	
C.	Zródłem dochodu gospodarstwa domowego są prezenty i darowizny.	
D.	Zestawienie dochodów i wydatków rodziny na dany miesiąc lub rok to nadwyżka budżetowa.	

A - P

B - F

C - P

D - F

Zadanie 36

Na podstawie lektury „Encyklopedia. Prawo nie tylko dla prawników”, wymień cztery czyny zakwalifikowane przez ustawę jako czyny nieuczciwej konkurencji.

1.
2.
3.
4.

Np.

Falszowanie lub oszukańcze oznaczenia pochodzenia geograficznego towarów

Prowadzenie reklamy sprzecznej z prawem, dobrymi obyczajami, uchybiającej godności człowieka

Organizowanie sprzedaży lawinowej

Utrudnianie innym przedsiębiorstwom dostępu do rynku np. poprzez sprzedaż towarów poniżej kosztów wytworzenia

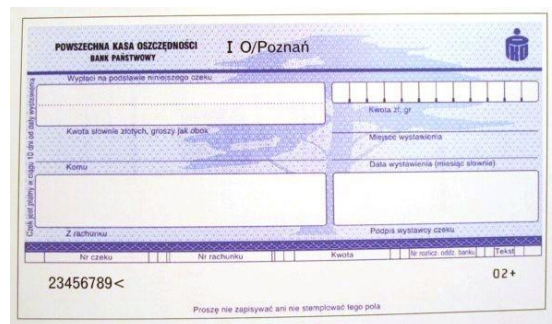
Zadanie 37

Wpisz pod ilustracjami odpowiednie formy pieniądza występujące w gospodarce.

A.

B.

C.

D.

A - pieniądz kruszcowy

B - pieniądz papierowy [banknot]

C - pieniądz plastikowy [karta]

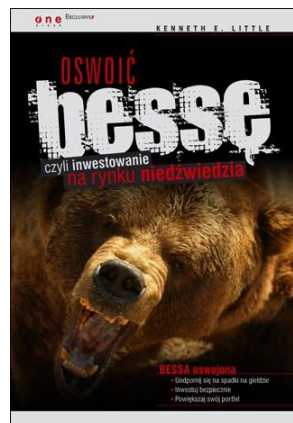
D - pieniądz bezgotówkowy [czek]

Zadanie 38

Podaj nazwę instytucji, z którą związane są poniższe pojęcia i ilustracje.

hossa

bessa

Nazwa

giełda

Zadanie 39

Wpisz w odpowiednie miejsca tabeli nazwy pojęć ekonomicznych odpowiadające podanym definicjom.

	De finicja poję cia	Nazwa poję cia
A.	Przewaga wydatków nad przychodami; może występować w budżetach różnorodnych podmiotów, np. państwa, samorządów terytorialnych, przedsiębiorstw.	
B.	Ilość produktów, którą producenci są gotowi dostarczyć na rynek przy różnych poziomach cen.	
C.	Wartość dóbr i usług nowo wytworzonych na terenie kraju w ciągu roku.	
D.	Stały wzrost przeciętnego poziomu cen w gospodarce, kiedy rośnie przeciętny poziom cen, maleje siła nabywcza pieniądza (za taką samą ilość pieniędzy można kupić mniej dóbr i usług), spada zamożność społeczeństwa.	

A. deficyt budżetowy

B. podaż

C. PKB - Produkt krajowy brutto

D. inflacja

Zadanie 40

Podaj pełną nazwę instytucji zajmującej się prawami konsumenta.

.....

Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów

Zadanie 41

Na podstawie lektury „Encyklopedia. Prawo nie tylko dla prawników” wypisz różne rodzaje giełdy, biorąc pod uwagę:

A. Przedmiot obrotu giełdy

.....

B. Znaczenie giełdy

.....

C. Formę prawną giełdy

.....

A – giełdy towarowe

B – giełdy o znaczeniu międzynarodowym, giełdy lokalne

C – giełdy organizowane i regulowane przez państwo, giełdy organizowane przez organizacje gospodarcze

Zadanie 42

Na podstawie lektury „Encyklopedia. Prawo nie tylko dla prawników” wymień dwie formy doraźnego zatrudnienia.

1.

2.

1. prace interwencyjne

2. roboty publiczne

Zadanie 43

Wymień trzy skutki korupcji dla gospodarki państwa.

1.

2.

3.

1. błędy w planowaniu budżetów

2. niejasność sytuacji na rynku

3. zaburzenie zasad konkurencji

Należy uwzględnić inne merytoryczne poprawne odpowiedzi.

Zadanie 44

Na podstawie lektury „Źródła nienawiści. Konflikty etniczne w krajach postkomunistycznych” oraz wiedzy własnej, podaj nazwę spornego terytorium między Rosją a Ukrainą, zaznaczonego strzałką na mapie, oraz przyczynę konfliktu.

A. Nazwa spornego terenu

.....

B. Przyczyna konfliktu

.....

A. Krym

B. Np.

- Na Krymie zamieszkuje znaczna ilość Rosjan, którzy chcą przyłączenie tego terenu do Rosji;

- Na Krymie znajduje się baza rosyjskiej floty czarnomorskiej, dlatego Rosja chce kontroli tego obszaru, na co nie zgadza się Ukraina, do której Krym należy.

Zadanie 45

A. Wpisz poniżej nazwę państwa ze stolicą w Kabulu przedstawionego na mapie.

Nazwa państwa.....

B. Określ, czy zdania dotyczące konfliktu toczącego się na terytorium państwa przedstawionego na mapie są prawdziwe czy fałszywe, wpisując w odpowiednie miejsca tabeli słowo prawda lub fałsz.

	Zdanie	Prawda/fałsz
1.	Konflikt toczący się na wskazanym powyżej terytorium ma charakter międzynarodowy.	
2.	Uchodźcy z tego terytorium znajdują schronienie między innymi na terenie Indii.	
3.	Na terytorium tego państwa nie dochodzi do aktów terroru.	

A. Afganistan

B.

1 – P

2 – P

3 – F

Zadanie 46

Na podstawie fragmentu lektury „Współczesne konflikty zbrojne” oraz wiedzy własnej wykonaj poniższe polecenia.

„ (...) Jeszcze w kwietniu 1993 roku Rada Bezpieczeństwa, wobec narastającego napięcia w rejonie Srebrenicy (...) przyjęła rezolucję nr 819. Postanowiono, iż miasto stanie się strefą bezpieczeństwa (safe area), wolną od wrogich ataków. Paramilitarne grupy bośniackich Serbów miały wycofać się z terenu Srebrenicy, do której przewidywano swobodny dostęp Sił Ochronnych Organizacji Narodów Zjednoczonych (...) oraz organizacji humanitarnych. (...). Napięta sytuacja w Srebrenicy wymusiła skierowanie tam batalionu holenderskiego (...). Wyposażenie, którym dysponowali Holendrzy okazało się niewystraszające. (...) Na początku lipca bośniaccy Serbowie rozpoczęli ostrzał strefy wokół Srebrenicy, realizując zamysł likwidacji tych „enklaw”. Do „strefy” trafiło dodatkowo ok. 6000 uchodźców, których (...) batalion właściwie nie mógł ochronić. 11 kwietnia Srebrenica została zajęta przez oddziały Ratko Mladicia. (...) W następnych dniach w okolicy Srebrenicy serbskie oddziały wykonały masowe egzekucje, w których do 16 lipca zginęło ok. 7500 osób”.

A. Podaj, obecną nazwę państwa opisywanego w tekście objętego konfliktem.

.....
B. Napisz, jakiego wyznania była ludność, której masakry dokonano w Srebrenicy.

.....
C. Przedstaw w jednym zdaniu ocenę misji ONZ w Srebrenicy zaprezentowaną w lekturze.

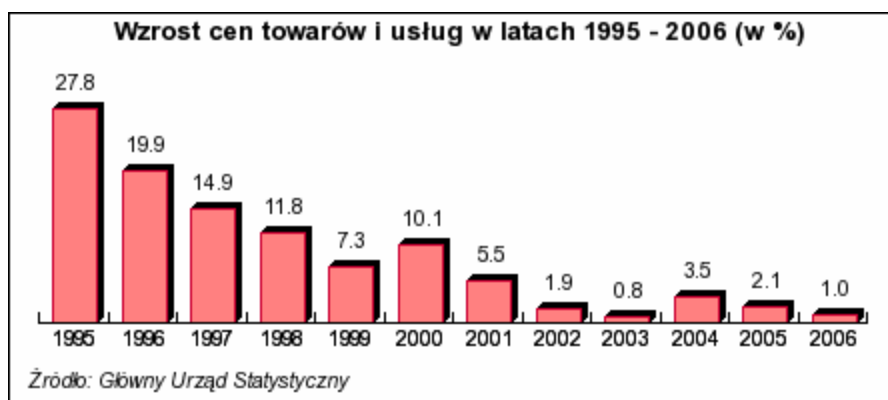
A. Bośnia i Hercegowina

B. muzułmanie, wyznawcy islamu

C. misja zakończyła się porażką

Zadanie 47

Dokonaj analizy wykresu i odpowiedz na pytania.

A. Wymień lata, w których obserwujemy największy spadek wzrostu cen.

.....
B. Podaj, o ile procent wzrosły ceny w roku wejścia Polski do Unii Europejskiej.

.....
C. Napisz, o ile punktów procentowych nastąpił najmniejszy spadek wzrostu cen.

A. 1995 -1996

B. o 3,5%

C. 1,1 punktu procentowego

Zadanie 48

Człowiek jest istotą społeczną, ponieważ

A) jego osobowość zależy od indywidualnych cech (np. temperamentu).

B) musi jeść i oddychać.

C) może żyć i rozwijać się tylko wśród innych ludzi.

D) posiada zdolność homeostazy.

Zadanie 49

Jednym z elementów charakteryzujących państwo demokratyczne jest

A) kontrola wszystkich dziedzin życia społecznego.

B) podporządkowanie instytucji społecznych władzy państwowej.

C) swoboda zrzeszania się obywateli i działalności politycznej.

D) wymuszenie zachowań oczekiwanych przez władzę.

Zadanie 50

Polityka – to

A) sztuka rządzenia państwem.

B) ogół norm regulujących stosunki między ludźmi.

C) zasada nakazująca przekazanie każdemu tego, co słusznie mu się należy.

D) kształtowanie osobowości przez przekazywanie wartości, norm i wzorców.

Zadanie 51

Stowarzyszenie jest to

A) grupa społeczna, która obejmuje ludność danego województwa.

B) organizacja powołana do obrony interesów pracowniczych obywateli.

C) najwyższa polityczna forma organizacji społeczeństwa.

D) dobrowolne zrzeszenie ludzi skupionych wokół wspólnych celów.

Zadanie 52

Podkreśl nazwę dokumentu stanowiącego podstawę prawną powołania i funkcjonowania Organizacji Narodów Zjednoczonych.

A) Karta Atlantycka

B) Deklaracja Narodów Zjednoczonych

C) Karta Narodów Zjednoczonych

D) Powszechna Deklaracja Praw Człowieka

Zadanie 52

Uporządkuj hierarchicznie, od najważniejszego, źródła prawa powszechnego Rzeczypospolitej Polskiej.

- A) Rozporządzenia
- B) Ustawy
- C) Konstytucja RP

1. C 2. B 3. A

Zadanie 53

Proces przystosowania jednostki do życia społecznego, polegający na przyswajaniu wzorców kulturowych nazywamy

- A) demokratyzacją.
- B) stratyfikacją.
- C) socjalizacją.**
- D) reedukacją.

Zadanie 54

Do pierwszej generacji praw człowieka należy prawo do

- A) korzystania z dóbr kultury.
- B) opieki socjalnej.
- C) zawierania związków partnerskich.

D) wolności sumienia.

Zadanie 55

Nazwa państwa Rzeczpospolita Polska została przyjęta przez Sejm w roku

- A) 1988.
- B) 1989.**
- C) 1990.
- D) 1991.

Zadanie 56

Traktaty Rzymskie z 25 marca 1957 roku powołały do życia

- A) Europejski Program Odbudowy.

B) Europejską Wspólnotę Gospodarczą.

C) Europejską Wspólnotę Węgla i Stali.

D) Radę Europy.

Zadanie 57

Islamska fundamentalistyczna organizacja terrorystyczna działająca głównie na terenie Autonomii Palestyńskiej nazywa się

A) Al Kaida.

B) Bractwo Muzułmańskie.

C) Hamas.

D) Tupamaros.

Zadanie 58

Uzupełnij brakujące informacje wpisując wiek osoby, która uzyskuje bierne prawo wyborcze

1. W wyborach Prezydenta RP

2. W wyborach do Sejmu RP

3. W wyborach do Senatu RP

1 – 35 lat,

2 – 21 lat,

3 – 30 lat,

Zadanie 59

Podaj obowiązki obywatelskie zawarte w Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.

1.

2.

3.

4.

5.

1 – obowiązek obrony państwa,

2 – obowiązek ponoszenia ciężarów na rzecz państwa [płacenie podatków],

3 – wierność państwu,

4 – obowiązek ochrony środowiska,

5 – obowiązek przestrzegania prawa

Zadanie 60

Produkt krajowy brutto (PKB) — to wartość dóbr i usług wytworzona w ciągu roku.

Recesja — tu: spadek aktywności - gospodarczej, zahamowanie rozwoju.

Inflacja — to ciągły wzrost cen. Kiedy ceny rosną, maleje wartość pieniądza. Oznacza to, że za taką samą ilość pieniądza można kupić mniej towarów i usług.

Rada Europejska — instytucja Unii Europejskiej, powołana w 1974 roku; tworzą ją szefowie rządów i głowy państw członkowskich, spotkania odbywają się regularnie dwa razy w roku.

Kompetencje:

wyznacza główne kierunki integracji europejskiej, podejmuje ostateczne decyzje w sprawie rozszerzenia Unii Europejskiej (np. w 1995 roku zdecydowała o rozpoczęciu działań zmierzających do rozszerzenia Unii o kraje Europy Środkowej), _ ustala kierunki wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa, rozstrzyga kwestie sporne, które nie zostały rozwiązane przez inne instytucje Unii, _ wyraża wspólne stanowisko państw członkowskich wobec aktualnych problemów międzynarodowych

Europejska Wspólnota Węgla i Stali (EWWiS) — pierwsza organizacja, która zapoczątkowała integrację ekonomiczną państw Europy Zachodniej. Jej głównym celem było utworzenie wspólnego rynku węgla i stali: unowocześnienie produkcji stali i wydobycia węgla, kontrola wykorzystania tych surowców i ich produktów, wspólna polityka cenowa na te surowce i ich wyroby.

Europejska Wspólnota Gospodarcza (EWG) — głównym celem tej organizacji było zbudowanie wspólnego rynku towarów i usług: zniesienie ceł, wspólna polityka celna wobec państw trzecich, swobodny przepływ towarów i usług na obszarze państw członkowskich.

Europejska Wspólnota Energii Atomowej (EUROATOM) zajmuje się głównie promowaniem badań naukowych, wymianą informacji oraz współpracą w zakresie bezpiecznego wykorzystania energii atomowej.

Do opracowania powyższych materiałów wykorzystano materiały znajdujące się m.in.: w pozycjach i zasobach internetowych:

Krzysztof Jurek, Aleksander Łynka, Biuletyn maturalny, *Wiedza o społeczeństwie*, Warszawa 2005.

Pacewicz Alicja, Merta Tomasz, *Wiedza o społeczeństwie w gimnazjum*. Podręcznik i ćwiczenia, część 1 i 2. Kształcenie obywatelskie w szkole samorządowej, Warszawa 2000.

Kuczałek Irena Ura Daniela, *Wiedza o społeczeństwie*, dla kl. III, cz. 1, Warszawa?

Wojtaszczyk K.A., *Współczesne Systemy Polityczne*, WSiP, Warszawa 1998.

Wojnicki J., *Samorząd lokalny w Polsce i Europie*. Pułtusk 2003.

Vademecum – egzamin gimnazjalny. Wiedza o społeczeństwie, Warszawa 2009.

Zasoby internetowe:

<http://www.womkat.edu.pl/>

<http://www.cke.edu.pl/>

Joanna Wieczorek